

Varga Péter: Skandinávium

Varga Péter színes fotója a Képtár mellékletben

Varga Péter

Ah, fehér ember...

„Bárcsak elég vér lenne a pucámban, s lefotóznám!” Egy börtönszerű, szürke, magas kerítéssel körbevett erődítmény bejáratánál állok. „We want you to feel welcome here”- olvasható az oslói amerikai nagykövetség tábláján. Csak lassan jutok előre a kígyózó sorban. Másodszor folyamodok vízumért, s nem merek kockáztatni egy fotó kedvéért. Hiába, így soha nem lesz igazi fotós belőlem.

Pár óras várakozás után az oslói télből bejutok az épületbe. Itt némileg felgyorsulnak az események. Meglepetésemre mosolygós hölgy szólít az üveglakhoz, s a tavalyi goromba kérdezősködés helyett most már-már kellemes beszélgetésnek lehetek részese az interjú alkalmával. Aztán barátommal ülünk egy-egy sör mellett, s önféledten társalogva, tudván, hogy néhány nap múlva majd bedobják a vízumos borítékot a postaládámba.

Április 7-én, hétfő reggel indultunk el és kb. 20 óra repülés után április. 7-én, hétfő este 8 óra körül landoltunk Anchorage-ban. Vasárnap Oslóba buszoztam, s egy barátomnál aludtam. Hajnal háromig söröztünk, biliárdoztunk és pingpongoztunk. Majd „kimerítő” három órás alvás után feltápáskodtam és kimentem a reptérre. Ott találkoztam Elinével, aki a kutyaszános szak vezető tanára a népfőiskolán, ahol dolgozom.

Először Amsterdamba repültünk, ahol ki kellett „csekkolnunk”, majd interjú (who packed your bags?! and where?! stb.) és átvilágítás után ismét be. Irány Minneapolis, ahol ugyanez történt velünk, hogy folytathassuk utunkat Alaszkába. Az egész út alatt alig aludtam valamit, filmeket néztem, ételt vagy a szám szélét rágcsáltam. A csomagomat Minneapolisban hagyták, de ez nem igazán viselt meg. Tavaly Eline három hónapot töltött Alaszkában, úgyhogy ismert egy jó hotelt - még ki is jöttek értünk a reptérre. A városban az út mellett láttunk egy

legelésző jávorszarvast . „Welcome to Alaska!”

Fürdés, vacsora (óriási hamburger sült krumplival) majd alvás. Másnap kerestünk egy olcsó autókölcsönzőt és kibéreltünk egy ronda, piros, automata Dodgeot. Találkoztunk egy norvég sráccal, Leiffel, aki épp azzal a sulival volt kinn Alaszkában, amelyikkel Eline tavaly. Úgy döntött, velünk tart. Délután felkerekedtünk, hogy a dél-alaszkai Homerben találkozzunk „alaszka kapcsolatunkkal”, Marival. A négyórás útból hét órás lett, mivel hatalmas hóviharba keveredtünk.

Mari norvég származású, de már '82 óta Alaszkában él. Neves sprint kutyaszános, rengeteg éremmel, serleggel, egy megírt könyvvel a „háta mögött”. Férje, Jack „hosszútávban utazik” jó eredményekkel, több Iditarod és Yukon Quest szerepel a listáján.

A náluk töltött napok alatt hol motoros szánnal, hol hótalpon, hol Mari sprintkutyáival, hol pedig Jack négylábúival bejártuk a környéket. Gyönyörű dombok és erdők uralják a Kenai Peninsula-t, körben pedig hatalmas hegyek vesznek bele a felhőkbe, óriások földjévé tágitva a teret.

Délelőttöként lementünk a városkába, megcsodáltuk a táplálékszerzés kényszere miatt városi galambokká „züllött”, de még így is méltóságteljes sasokat, s az utat tervezgettük a népfőiskolánk diákjainak. Esténként pedig Jack, az elmaradhatatlan whiskey-kólával a kezében, szános kalandjáról mesélt.

Közel négy napot töltöttünk Homerben, majd irány ismét Anchorage. Leif délen maradt, hogy repülőt találjon Kodiak-ra. Mi másnap már ismét úton voltunk a Denali Nemzeti Park lábához.

A semmi közepén épülő gyönyörű faházban meglátogattunk egy gyermektelen művészházaspárt. A feleség fest, a férj természetfotós, többek között a National Geographic munkatársa, s egyike a legelső profi fotósoknak. Feledhetetlen délutánt töltöttünk náluk, a Föld minden szegletében megfordult férj meséivel, illetve egy motoros szános úttal a környéken. Friss farkas-nyomokat is találtunk, de a tulajdonosaik sajnos nem mutatkoztak. Még aznap este visszatértünk Anchorageba, hétfőn városnézés, vásárolgatás, s kedden reggel Eline már repült is vissza Norvégiába. Maradt tizenkét napom, hogy lássam Alaszka többi részét. Mondanom se kell, hogy ez nagyon kevés.

Kedden egy fotóssal akartam találkozni, aki Anchorageban lakik, de nem jött össze, úgyhogy leginkább a várost jártam, meg készülődtem az útra.

Azt mondták, jár busz Fairbanksbe. Másnap reggel hiába vártam, nem jött, így egy helyi busszal és kedves, engem örült stopposnak nyilvánító sofőrjével jutottam ki a városból, amennyire csak lehetett, majd egy 2-3 mérföldet, hóban vánszorogva értem el a főutat és kezdtem el stoppolni.

Hihetetlen emberek vettek fel. „Mindig CSAK cigit szívsz?”- indián pár. „16 év után most vesztettem el a melóm” -bácsika. „Három hónapja elhagyott a feleségem, azóta leadtam 30 kilót és vettem egy Harley-t”- fazon. Stb. S a történeteket hallgatva, hatalmas erdőségek, vagy épp Denali hegyóriásai mentén haladtunk.

Estére értem Fairbanksbe. Irány a hostel. 250 éves, ennivaló néнике nyit ajtót, arra kér vessem le a cipőmet, hogy megmutathassa az ágyamat. A nagymamámnál éreztem magam. Lepakolok, majd irány egy közeli bár, ahonnan egy srác furikázott vissza ős-öreg járgányával a hostelhez. A bárban a világ legjobb sörét iszom (Black Bute Porter), a színpadon egymást váltja a gitárszóló, rap, country... Bárki felírhatta magát a listára és színpadra léphetett.

Másnap irány be a városba. Reggeli után találkozom Marival. A homeri ház igazából Jacké, Mari kennelje pedig Salchaban van, 40 mérföldre Fairbankstól. Megnézzük az - akkor majdnem - üres kennelt, majd éjszakába nyúlóan beszélgetünk. Két napot töltöttem nála. Bejártam gyalog a környéket, kutyaszánoztam, ex-kutyaszános házaspárnál ebédeltünk, majd a feleség megmutatta, hogyan edzi a versenygalambjait, indián férje pedig az olajvezetékéről mesélt. Másnap este egy prémvadász-exhalással és kutyaszános feleségével söröztünk.

Szombat reggel álltam ki ismét az út szélére. Hainesbe akartam eljutni, hogy onnan áthajózzak Skagwaybe, majd fel Whitehorseba. Lori, egy kanadai könyvtáros-kertész nő, Whitehorseba tartott, hát vele mentem. A határnál semmi gond nem volt, úgyhogy életemben először-kanadai földre léptem. Miután megvitattuk a világ összes dolgát, késő este kirakott egy hostelnél. Cucc le, irány a pub, amit ő ajánlott. Élő rock-zene, sör, jó fej, kopasz fickó ingyen beenged, mert magyar még nem járt náluk.

Ott megint eltöltöttem vagy három órát. Vadludak az égen, s nagyobbka pocok-mókus-keverékek feledtették az időt.

Majd megállt ő! Ő bizony! A nagyon nagy kamion! Kacsaurru, extra-hangos-dudás! A sofőr rázendített, és az alaszakai Tokig be sem állt a szája. Este 11-kor rakott ki. Irány egy motel. Hatalmas ágy, szunya másnap délelőtt 10-ig.

Ismét 4 óra ácsorgás az út mellett, s Anchorage még 10 órányira. Majd megáll a Tok-Anchorage között hetente kétszer közlekedő tíz férőhelyes kisbusz. A sofőr jó fej, megegyezünk, hogy fél áron, 50 dollárért elvisz.

Kényelmesen, hatalmas gleccsereket, karibukat bambulva utaztam Anchorageba. Ez volt szerda este.

Csütörtökön vásárolgatás: kutyaszános hótaposó, téli dzseki, este pedig sörözés és hosszú beszélgetés a fotós sráccal, Nathaniellel, akit egy kaliforniai barátom segítségével ismertem meg.

Másnap, pénteken egész nap szakadt a hó, leesett vagy 40 cm. A tengerparton és a városban sétálgattam, hamburgert ettem (nem mekiset!) és pakoláztam, mert másnap kora reggel már a reptéren kellett lennem.

A visszaút sima volt, semmi ki-becsekkolgatás, csak a csomagjaimat felejtették ismét Amsterdamban.

Három hét nem sok egy ilyen hatalmas államban, de legközelebb már tudom, merre menjek és hol töltsék több időt. Sokfelé vár szállás, egy sörös este, vagy néhány okos négy lábú.

A táj szépsége és monumentalitása mellett az emberek és történeteik tették varázslatossá az utat, könnyedén megférve az eddig csak az égamban élt Jack London-i Alaszkával.